

ÉVES JELENTÉS 2013

Vezetői összefoglaló (HU)

Összefoglalás

Összefoglalás

2013-ban az EIOPA tovább bővítette az európai felügyeleti környezetben belüli szerepét és ismertségét. A 2013. évi jelentés tartalmazza azokat a főbb eredményeket, amelyeket a Hatóság a következő stratégiai célkitűzések terén elért: a fogyasztóvédelem megerősítése; stabil szabályozás kialakítása; a felügyelet fejlesztése, valamint a pénzügyi stabilitási kockázatok időben történő azonosítása és kezelése. Ezenkívül a Hatóság által a hatékonyság és az eredményesség biztosítása érdekében kifejtett munka az ügynökség működésének sarokkövét képezi.

A fogyasztók számára az átláthatóság, az egyszerűség, a hozzáférhetőség és a méltányosság biztosítása a belső piac egész területén

A fogyasztók érdekeinek védelme továbbra is az EIOPA kiemelt prioritásainak egyike. 2013-ban a Hatóság fogyasztóvédelmi kérdésekben támogatást, útmutatást és iránymutatást nyújtott.

A fogyasztók jogainak védelme terén alapvető fontosságú, hogy a megalapozott fogyasztói panaszokra hatásos jogorvoslattal válaszoljanak. Az EIOPA annak érdekében, hogy a biztosítási közvetítők megfelelő módszerekkel rendelkezzenek arra az esetre, ha a fogyasztókkal vita merül fel, iránymutatást adott ki a panaszkezelésre vonatkozóan.

A piac egységes és hatékony felügyelete a fogyasztóvédelem fokozásának lehetőségét is megteremti. Az EIOPA véleményeket adott ki a hitelfedezeti biztosításról és a életbiztosítások kedvezményezettjeinek kockázatvédelméről. Helyes felügyeleti gyakorlatokat bocsátott továbbá rendelkezésre, amelyek kiterjedtek a biztosítási termékek forgalmazóinak ismereteivel és képességeivel kapcsolatos követelményekre, a termékösszehasonlító honlapokra, iparági képzési standardokra, valamint a rögzített járuléku nyugdíjrendszer tagjainak tájékoztatására.

A pénzügyi műveltség általános hiánya azt eredményezheti, hogy a fogyasztók körülményeikhez mérten nem a legjobb termékeket vagy szolgáltatásokat kapják meg. Ezen állandó probléma megoldása érdekében az EIOPA honlapján létrehozott egy „fogyasztói oldalt” (Consumer Lounge). A fogyasztók itt olyan információkat találhatnak, amelyek segítik őket az összetett termékek megértésében, annak megtanulásában, hogyan válasszák ki az igényeiknek legmegfelelőbb terméket, valamint abban, hogy megismerjék, milyen lépéseket kell követniük abban az esetben, ha panasszal kívánnak élni.

Az EIOPA számára a vegyes bizottság elnöki tisztének 2013-ban történő betöltése lehetőséget nyújtott arra, hogy határozottabban összpontosítson a fogyasztóvédelemre. Más európai felügyeleti hatóságokkal összehangolva az EIOPA megrendezte az első közös fogyasztóvédelmi napot, amely fontos ágazatközi fogyasztóvédelmi kérdések megvitatásának fórumaként szolgált.

Szilárd és körültekintő szabályozások kidolgozásának irányítása az uniós belső piac támogatásával

Az EIOPA szabályozások kidolgozására irányuló munkája főként a Szolvencia II. irányelv alkalmazására irányul. 2013-ban az EIOPA támogatta azokat a háromoldalú tárgyalásokat, amelyek eredményeképpen megállapodás született az irányelv alkalmazásának napjáról (2016. január 1.). E tárgyalások sikeréhez az EIOPA a hosszú távú garanciarendszerek értékeléséről szóló jelentés elkészítésével járult hozzá. Ez a jelentés számos lehetséges intézkedést tartalmazott, amelyek célja a hosszú távú garanciatermékek megfelelő felügyeleti kezelésének változékony és kivételes piaci feltételek közötti biztosítása. Az EIOPA közzétette továbbá azzal kapcsolatos megállapításait is, hogy a tervezett Szolvencia II. rendszer alapján bizonyos eszközosztályokba történő hosszú távú befektetésekre vonatkozó szavatolótőke-követelmények beállítása és kidolgozása az aktuális gazdasági feltételek között igényel-e bármilyen módosítást vagy csökkentést anélkül, hogy veszélybe kerülne a rendszer prudenciális jellege. Az EIOPA független felügyeleti értékelése prudenciális értelemben megalapozott, és a tájékozott szakpolitikai döntéshez megbízható alapot nyújt.

A Szolvencia II. keretrendszer következetes és egységes előkészítésének érdekében az EIOPA kezdeményező munkát is végzett, és négy előkészítő iránymutatást dolgozott ki, ami során azokra a kulcsterületekre összpontosított, amelyeknek 2016. január 1-jéig késznek kell lenniük.

Az EIOPA aktívabb lett a nyugdíjak terén, és 2013-ban kidolgozta első végrehajtás-technikai standardját, amely a prudenciális rendelkezésekre vonatkozó jelentésre összpontosított. Az EIOPA megtartotta továbbá a magánnyugdíjakra vonatkozó első konzultációt, amely számos kérdés tekintetében gyűjtött össze véleményeket, mielőtt a magánnyugdíjak egységes uniós piacának létrehozásáról tanácsot nyújtott a Bizottságnak.

2013-ban az EIOPA a foglalkoztatói nyugdíjak terén kidolgozta első kvantitatív hatástanulmányát. A tanulmány, amely jellegét tekintve előzmény nélküli, összehasonlítható és átlátható módon értékelte a különböző európai tagállamok nyugdíjalapjainak pénzügyi helyzetét, és kimutatta a helyi és a közös európai intézkedések alkalmazása esetén a pénzügyi helyzetben fennálló eltéréseket. A kvantitatív hatástanulmány megerősíti, hogy folytatni kell a piaccal összhangban álló és kockázatalapú európai szabályozási rendszer létrehozására irányuló munkát.

Az EU és polgárai érdekeinek a nemzetközi fórumokon való képviselésével és az uniós piacon túl a közös felügyeleti standardok támogatásával az EIOPA kapcsolatot tart nemzetközi szervezetekkel és harmadik országokkal. A Biztosításfelügyelet Nemzetközi Szövetsége (IAIS) végrehajtó bizottságának tagjaként az EIOPA támogatta a rendszerszinten fontos globális biztosítók (G-SIIs) és a nemzetközi szinten tevékenykedő biztosítási csoportok felügyelete globális keretrendszerének kialakítását, valamint a tőkekövetelményekre vonatkozó standard kidolgozását.

Az uniós biztosítókra és foglalkoztatói nyugdíjakra irányuló felügyelet minőségének, hatékonyságának és következetességének javítása

2013-ban folytatódott az Európai Gazdasági Térségben (EGT) a felügyeleti keretrendszer minőségének javítására irányuló erőfeszítések. A figyelem középpontjában a felügyeleti kollégiumok, a belső modellek és a felügyeleti gyakorlatok álltak.

A határokon átnyúló tevékenységet folytató pénzügyi intézmények hatékony, eredményes és egységes felügyeletének előmozdítása érdekében az EIOPA munkatársai széles körű szakértelmükre és tapasztalatukra támaszkodva a kollégiumok munkájához közvetlen támogatást nyújtottak. A munka fő területét a kollégiumok éves cselekvési tervének végrehajtása és nyomon követése képezte. 2013-ban a kockázatelemzés következetes megközelítésének előmozdítása, valamint a Szolvencia II. rendszerre vonatkozó előkészítő iránymutatás megértésének és ismeretének fokozása került a középpontba.

Az EIOPA a kollégiumok aktív tagjaként az üléseken előmozdíthatta továbbá a kommunikációt, az együttműködést, a következetességet, a minőséget és az eredményességet. 2013-tól az EIOPA részt vett a közös helyszíni vizsgálatokon.

Az EIOPA kollégiumi cselekvési terveiben végrehajtott javításoknak köszönhetően a kollégiumok körében és az általuk folytatott tevékenységek terén nőtt a következetesség. A konkrét javítások részét képezte a kollégiumi ülésekre történő jobb felkészülés, amelynek keretében az ülések előtt minőségi menetrendeket és alátámasztó dokumentumokat készítettek és küldtek ki. Ezáltal javultak a viták és a döntéshozatal. Az EIOPA által nyújtott támogatás további formáját képezte az információ- és tapasztalatcsere megkönnyítése. Abban az esetben, ha a kollégiumok strukturáltabb módon gyűjtötték össze és cserélték ki az információkat, ez előmozdította a kockázatok megvitatását, és javította a kockázatelemzés minőségét. A Szolvencia II. rendszerre vonatkozó előkészítő iránymutatás végrehajtásának következményeiről szóló vita a kollégiumokban 2013-ban indult el. 2014-ben ez a kollégiumok számára prioritást jelent, és ezért a 2014-es EIOPA kollégiumi cselekvési terv kiemelt témakörét képezi.

A belső modellek terén az EIOPA folytatta a szakértői központ építését. Ez a központ a megerősítés és a fejlődés terén az EIOPA egyik legfontosabb prioritása, amely forrásokat tesz lehetővé. A felügyeleti gyakorlatokkal és standardokkal kapcsolatosan az EIOPA négy szakértői értékelést végzett, amelyekkel hozzájárult a következetes felügyeleti standardok kidolgozásához. Ezek egyike a belső modellekre vonatkozott, és kiemelte az előzetes alkalmazási folyamat felügyeleti gyakorlatai közötti különbségeket, azonosította a legjobb gyakorlatokat és hangsúlyozta a következetesség előmozdítására irányuló ajánlásokat. Az EIOPA ezenkívül a gyakorlatok cseréjének megkönnyítése érdekében látogatásokat tett a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoknál. Az EIOPA a helyes felügyeleti gyakorlatokat tartalmazó felügyeleti kézikönyv kidolgozásához is hozzákezdett.

A képzés a közös felügyeleti kultúra megkönnyítésének alapvető eszköze. Az EIOPA mind ágazatokon belül, mind pedig ágazatokon túlmutatóan 876 résztvevő számára szervezett képzési szemináriumokat, amelyek a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok által prioritásként megjelölt ágazati kérdésekkel foglalkoztak. Idetartoztak a következők: a Szolvencia II. rendszerre történő felkészülés; csoportfelügyelet és az európai nyugdíjpiac fejleményei. További 337 fő vett részt ágazatközi témakörökben más európai felügyeleti hatóságokkal közösen szervezett kurzusokon.

Az EIOPA 2013-ban igen aktív volt az uniós jogszabályok lehetséges megsértésének vagy alkalmazása elmulasztásának kivizsgálásával kapcsolatos kötelezettsége terén is. 2013-ban az EIOPA 10 esetet regisztrált; hat kérelmet elfogadhatatlanság miatt lezártak, mivel a panasz az EIOPA cselekvési körén kívül esett vagy nem volt megalapozott, miközben négy másik eset folyamatban van.

A biztosítási és foglalkoztatónyugdíj-szektor pénzügyi stabilitását érintő kockázatok és veszélyek azonosítása, értékelése, enyhítése és kezelése

A biztosítási és foglalkoztatónyugdíj-szektorra érintő hátrányos tendenciák, lehetséges kockázatok és sérülékeny pontok korai azonosítása érdekében az EIOPA folytatta a mikro- és makrogazdasági fejlemények nyomán követését.

A kamatlábak alacsony szintjével jellemezhető időszak folytatódása kiemelt témakörként szerepelt, amely alapján az EIOPA közzétette az ilyen feltételekre vonatkozó összehangolt felügyeleti válasza vonatkozó véleményét. Az EIOPA rendszeres pénzügyi stabilitási értékeléseket is végzett, negyedéves kockázati táblák és az EIOPA féléves pénzügyi stabilitási jelentéseinek formájában. Az elemzés alapján javításra irányuló folyamatos erőfeszítései nyomán az EIOPA adatai tekintetében számos felülvizsgálatot és javító intézkedést végrehajtott, és előkészítette a Szolvencia II. keretrendszerben történő adatgyűjtést.

Az EIOPA az alacsony kamatlábakkal jellemezhető időszak folytatódásáról szóló véleményével összhangban megvizsgálta a társaságok befektetési magatartására gyakorolt lehetséges hatásokat és más lehetséges kockázatok mellett a „hozamkeresés” lehetséges kockázatait. A társaságok a hozamszerzés érdekében bizonyos mértékben új eszközosztályokba történő befektetés irányába mozdultak el, ez azonban nem terjedt el széles körben. Továbbá léteznek bizonyítékok arra vonatkozóan, hogy társaságok módosították garantált termékeiket vagy a kockázat korlátozása érdekében kiléptek az adott piacról. Az EIOPA annak érdekében, hogy az alacsony hozamoknak való kiszolgáltatottságról megfelelő képet alkosson, 2014. évi stressz-tesztjét egy speciális modullal egészítette ki. A stressz-tesztben szereplő egyéb kockázatok között szerepeltek piaci és biztonsági kockázatok.

Az EIOPA kihasználta a lehetőséget, hogy az Európai Rendszerkockázati Testület munkája fokozottan összpontosított a biztosításra, és számos jelentést készített a biztosítási kockázatokról, valamint részt vett az Európai Rendszerkockázati Testület országgkockázattal és makroprudenciális eszközökkel kapcsolatos munkájában.

A válságkezelés területén az EIOPA válságkezeléssel foglalkozó munkacsoportja felmérte a nemzeti hatóságok válságkezelési lehetőségeit, valamint mérlegelte a válságkezelési szabályok foglalkoztatónyugdíj-szektorra való kiterjesztését. A nemzeti hatóságok válságkezelési lehetőségeinek felmérése megállapította, hogy az átfogó keretrendszerek, módszerek és hatáskörök terén széles körű felkészültség tapasztalható. A különböző joghatósági területek között azonban továbbra is van bizonyos szintű eltérés és nagyobb ágazatközi együttműködésre van lehetőség. Megszületett a válsággal foglalkozó kézikönyv is, amely egyetlen dokumentumban fogja össze az EIOPA válsággal kapcsolatos folyamatait és eljárásait annak érdekében, hogy támogassa az EIOPA válságmegelőzésben és -kezelésben játszott szerepét.

Modern, hozzáértő és professzionális szervezet, amely eredményes irányítási rendszerekkel, hatékony folyamatokkal és jó hírnévvel rendelkezik

A stratégiai célkitűzések elérése érdekében fontos, hogy az EIOPA a legjobb munkatársakkal rendelkezzen, akiket biztos, szilárd és jól működő IT-keretrendszer és megfelelő munkakörnyezet támogat. Ezenkívül fontos, hogy tevékenységei igazgatása és irányítása az elismert standardokkal összhangban történjen.

2013-ban 19 új munkatárs csatlakozott az EIOPA-hoz, így az év végére a munkatársak száma 110-re emelkedett. A Hatóság IT-infrastruktúrájával kapcsolatos, 2013-ban végzett munka megerősítette az IT-környezet biztonságát és megbízhatóságát. Az EIOPA a folyamat eredményességét és a szolgáltatott adatok minőségét biztosító jelentési eszközök és eljárások kidolgozásával támogatta továbbá a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságokat és a társaságokat abban, hogy megfeleljenek a Szolvencia II. irányelv szerinti jelentési követelményeknek. Ez kiterjedt az adatpontmodell és a Szolvencia II. XBRL taxonómia frissített verziójának közzétételére. A standardok globális meghatározásában az ügynökség által játszott szerep előmozdítása érdekében formálissá vált az EIOPA részvétele a jogalany-azonosító kezdeményezésben.

A Hatóság tovább erősítette pénzügyi folyamatait és azoknak a hatékonyság és a megfelelés tekintetében pozitív eredményeket hozó, eredményes alkalmazását. Ez rövidebb fizetési határidőket, magas költségvetés-végrehajtási rátákat és több mint 200 pályázati eljárás sikeres lebonyolítását eredményezte. Ez a vállalati szolgáltatási terület általános javításának részét képezi. A meglévő folyamatok egyszerűsítése mellett nyílt pályázati kezdeményezésekre került sor a vendéglátás és az utazás területén, ez utóbbi az ESMA-val együttműködésben.

2013-ban az EIOPA azon munkálkodott továbbá, hogy a tevékenységeiben bekövetkező esetleges jelentős zavar esetén biztosítsa a legfontosabb szolgáltatások folyamatosságát. A legfőbb kockázatok értékelését, a legfontosabb folyamatok azonosítását és azok visszaállítására vonatkozó célok meghatározását követően az EIOPA egy sor tevékenységfolytonosság-irányítási stratégiát, politikát és konkrét eljárást dolgozott ki. Ezek bevezetésére az EIOPA érdekelt feleire gyakorolt hatás csökkentése érdekében a szokásos üzletmenet zavara esetén kerül sor.